

Sygn. akt VI Gz 328/14

POSTANOWIENIE

Dnia 13 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Barbara Frankowska

Sędziowie: SO Anna Harmata

SO Anna Walus-Rzasa (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Magdalena Kamuda

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2015 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: (...) Spółka Akcyjna we W.

przeciwko: A. P.

o zwolnienie od egzekucji

na skutek zażalenia pozwanego na pkt II postanowienia Sądu Rejonowego w Krośnie V Wydziału Gospodarczego z dnia 2 października 2014 r., sygn. akt V GC 33/14

postanawia:

1.zmienić pkt II zaskarżonego postanowienia w ten sposób, że: zasądza od powoda (...) Spółki Akcyjnej we W. na rzecz pozwanego A. P. kwotę 3.617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego,

2.zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 310 zł (trzysta dziesięć złotych) tytułem kosztów procesu w postępowaniu zażaleniowym, w tym kwotę 150 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 2.10.2014r. Sąd Rejonowy w Krośnie V Wydział Gospodarczy umorzył postępowanie (pkt I) i zniósł wzajemnie koszty postępowania (pkt II) .

Z ustaleń Sądu Rejonowego wynika, że powód w pozwie skierowanym przeciwko pozwanemu wniósł o zwolnienie od egzekucji pojazdu marki F. (...) o nr rej. (...), zajętego u dłużnika (...) Sp. z o.o. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Krośnie M. M., podając, że pojazd ten jest jego własnością.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że dłużnik zawarł z nim umowę kredytu na zakup powyższego pojazdu, zaś zabezpieczeniem umowy kredytu była umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie zawarta w dniu 11.07.2012r.

Pismem z dnia 4.12.2013r. Komornik zawiadomił powoda o zajęciu całego pojazdu , w trakcie prowadzonego przeciwko dłużnikowi z wniosku pozwanego, postępowania egzekucyjnego . Powód w dniu 17.12.2013r. wystąpił do pozwanego z wnioskiem o odstąpienie od egzekucji, informując także w tym dniu Komornika o przewłaszczeniu pojazdu .

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa, zrzucając, że powód w piśmie z 17.12.2013r. nie sprecyzował czy jest właścicielem całego pojazdu, czy też jego współwłaścicielem w 49/100 częściach.

Pozwany ograniczył egzekucję, a Komornik postanowieniem z 7.01.2014r. umorzył postępowanie co do udziału w 49/100 części ruchomości.

Dopiero pismem z 22.01.2014r. powód poinformował pozwanego, że jest właścicielem całego pojazdu, w efekcie czego pozwany złożył wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego - co nastąpiło postanowieniem Komornika z dnia 14.03.2014r.

Powód pismem z dnia 8.07.2014r. wobec umorzenia postępowania egzekucyjnego cofnął pozew, wnosząc o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania z uwagi na umorzenie egzekucji po wytoczeniu powództwa.

Pełnomocnik pozwanego na rozprawie w dniu 2.10.2014r. wyraził zgodę na cofnięcie pozwu i wniósł o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

Wobec cofnięcia pozwu i wyrażeniu zgody na jego cofnięcie przez pozwanego Sąd Rejonowy umorzył postępowanie na podstawie art. 355 § 1 kpc (pkt I postanowienia).

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 100 kpc – znosząc je wzajemnie (pkt II postanowienia) .

Sąd Rejonowy przyjął, że w niniejszej sprawie brak podstaw do obciążenia kosztami postępowania jednej ze stron.

Pozew w sprawie został wniesiony 10.01.2014r. a wniosek pozwanego o wszczęcie egzekucji wpłynął do Komornika 6.11.2013r. Pismem z 17.12.2013r. powód poinformował pozwanego, że jest właścicielem pojazdu na mocy umowy przewłaszczenia, dołączając umowę przewłaszczenia i wezwał pozwanego do odstąpienia od egzekucji.

Pozwany pismem z 30.12.2013r. , które wpłynęło do Komornika 7.01.2014r. wniósł o umorzenie egzekucji co do udziału 49/100 części ruchomości, a Komornik postanowieniem z 7.01.2014r. umorzył egzekucję w tej części.

Pozwany otrzymał dokumenty w przedmiocie własności całego zajętego pojazdu dopiero w ślad za pismem powoda z 22.01.2014r., a konsekwencją tego było złożenie przez pozwanego do Komornika wniosku z 30.01.2014r. o umorzenie postępowania - co spowodowało jego umorzenie przez Komornika 14.03.2014r.

Zdaniem Sądu Rejonowego w zaistniałej sytuacji należało zastosować zasadę wzajemnego zniesienia kosztów postępowania albowiem obie strony postępowania wykazały brak należytej staranności w postępowaniu mającym na celu wyjaśnienie stanu faktycznego. Powód do pisma z 17.12.2013r. , w którym wskazuje siebie jako właściciela zajętego pojazdu dołączył jedynie umowę przewłaszczenia na zabezpieczenie, z której nie wynika, że umowa kredytu została wypowiedziana. Pozwany mógł więc mieć uzasadnione wątpliwości co do tego, czy powód jest właścicielem całego pojazdu. Z drugiej jednak strony ani z akt sprawy ani z akt komorniczych nie wynika aby pozwany starał się tą okoliczność wyjaśnić.

Zażalenie na powyższe postanowienie w zakresie wzajemnego zniesienia kosztów postępowania złożył pozwany.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił:

1) naruszenie art. 100 kpc – poprzez jego zastosowanie w niniejszej sprawie i wzajemne zniesienie kosztów postępowania, podczas gdy nie zachodziła przesłanka w postaci częściowego uwzględnienia żądań stron postępowania,

2) naruszenie art. 203 § 2 kpc w zw. z art. 98 § 1 i 2 kpc – poprzez jego niezastosowanie i niezasądzenie od powoda, który cofnął pozew, na rzecz pozwanego kosztów postępowania , w tym kosztów zastępstwa procesowego, pomimo

że powód cofając pozew jest stroną przegrywającą sprawę, a co za tym idzie obowiązany jest zwrócić przeciwnikowi koszty zastępstwa procesowego.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wniósł o:

- 1) zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania przed Sądem pierwszej instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych,
- 2) zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W szczególności pozwany wskazał, że z treści art. 100 kpc wynika, że zasada wzajemnego zniesienia kosztów ma zastosowanie w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań.

Skoro Sąd umorzył postępowanie w niniejszej sprawie a podstawą umorzenia nie było uwzględnienie żądań stron postępowania – brak było podstaw do zastosowania przez Sąd zasady wzajemnego zniesienia kosztów. Pozwany zarzucił, że zastosowanie zasady wzajemnego zniesienia kosztów procesu może mieć miejsce, gdy obie strony procesu w równym stopniu wygrały i przegrały proces. W orzecznictwie przyjmuje się, że podstawy do wzajemnego zniesienia kosztów będą zachodziły jedynie wówczas gdy żądanie zostanie uwzględnione w około połowie, przy mniej więcej równej wysokości kosztów poniesionych przez każdą ze stron. Brak więc należytej staranności w postępowaniu mającym na celu wyjaśnienie spornego stanu faktycznego- nie stanowi przesłanki z art. 100 kpc.

Brak wyjaśnienia przez powoda w piśmie z 17.12.2013r. czy jest właścicielem czy współwłaścicielem pojazdu marki F. (...) nr rej. (...) i załączenie do tego pisma jedynie umowy przewłaszczenia, z której wynikało, że powodowi przysługuje prawo własności w 49/100 części pojazdu spowodowało, że pozwany wniósł o umorzenie postępowania egzekucyjnego co do tego udziału. Cofając pozew powód nie znalazł się w sytuacji zaspokojenia roszczenia po wytoczeniu powództwa. W chwili wniesienia pozwu powództwo było bezzasadne ponieważ powód nie uzewnętrznił swego stanu własności pojazdu. Dopiero po wniesieniu pozwu powód ujawnił stan własności, wskutek czego pozwany złożył wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego co do pojazdu już w całości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie bezspornym był fakt, że powoda wiązała z dłużnikiem (...) Spółką z o.o. w K. umowa kredytu na zakup pojazdu samochodowego, którego zabezpieczeniem była umowa przewłaszczenia z dnia 20.07.2012r.

Dnia 4.12.2013r. Komornik Sądowy M. M. zawiadomił powoda o zajęciu całego pojazdu w trakcie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przeciwko dłużnikowi z wniosku pozwanego.

Pismem z 17.12.2013r. powód wystąpił do pozwanego o odstąpienie od egzekucji i do pisma tego załączył umowę przewłaszczenia. Ponieważ z umowy przewłaszczenia wynikało, że powodowy Bank jest współwłaścicielem pojazdu w 49/100 części, pozwany wniósł o umorzenie egzekucji w tej części – co nastąpiło postanowieniem Komornika z 7.01.2014r.

Pomimo powyższego powód wystąpił z pozwem skierowanym przeciwko pozwanemu o zwolnienie od egzekucji całego pojazdu.

Powód dopiero do pisma z 22.01.2014r. skierowanego do pozwanego załączył kopię wypowiedzenia umowy kredytowej, z którego wynika, że prawo własności całości pojazdu przeszło na Bank. Przy czym wypowiedzenie umowy kredytu przez Bank nastąpiło 15.05.2013r.

Po otrzymaniu powyższego pisma pozwany złożył w dniu 21.02.2014r. wniosek do Komornika o umorzenie postępowania egzekucyjnego – co nastąpiło postanowieniem Komornika z 14.03.2014r. (k. 53,54 akt Komorniczych Km(...)).

Powód z pozwem wystąpił 13.01.2014r. (k. 2) . Z powyższego wynika więc, że gdyby powód w sposób dostateczny poinformował pozwanego przed wytoczeniem powództwa, że jest właścicielem całego pojazdu objętego umową przewłaszczenia, wytoczenie powództwa nie byłoby konieczne. Pozwany bowiem na pismo powoda zawierające wniosek o odstąpienie przez niego od egzekucji zareagował cofnięciem egzekucji, ale dysponując tylko umową przewłaszczenia - co do części pojazdu nią objętego. W tym miejscu należy zauważyć, że był na to czas, a termin miesieczny do wystąpienia z powództwem, wskazany w art. 841 § 3 kpc nie był zagrożony.

W pozostałej części pozwany wniósł o umorzenie egzekucji w toku procesu ale wynikało to z faktu, że informację o tym, że powód jest właścicielem całego pojazdu otrzymał w toku sporu (pismem z 22.01.2014r.).

W związku z powyższym nie można przyjąć, że pozwany zaspokoił roszczenie powoda w toku sporu. Nie można również przyjąć, że zachowanie pozwanego (brak należytej staranności w postępowaniu mającym na celu wyjaśnienie spornego stanu faktycznego jak przyjął Sąd Rejonowy) doprowadziło do zbędnego wytoczenia sporu przez powoda.

Sąd Okręgowy podziela stanowisko powoda, że w niniejszej sprawie nie zachodziła żadna z przesłanek wskazanych w art. 100 kpc pozwalająca na choćby częściowe obciążenie kosztami strony pozwanej gdyż Sąd Rejonowy nie uwzględnił choćby częściowo żądań powoda, brak też podstaw w świetle ustalonego stanu faktycznego, do wzajemnego zniesienia kosztów czy też ich stosunkowego rozdzielenia.

W niniejszej sprawie powód wobec niedostatecznego poinformowania pozwanego o tym, że jest właścicielem całego pojazdu dłużnika bezzasadnie wytoczył pozew.

Spowodowało to konieczność cofnięcia pozwu w toku poru. Powód jest zatem stroną przegrywającą spór w rozumieniu art. 98 § 1 kpc. Tym samym jest zobowiązany stosownie do powołanego wyżej przepisu zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (kwoty procesu).

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uwzględnił zażalenie pozwanego i na podstawie art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc zmienił zaskarżone postanowienie w pkt II zasądzając koszty procesu (koszty zastępstwa procesowego i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa) na rzecz pozwanego.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 108 § 1 kpc oraz § 6 pkt 2) i § 12 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28.09.2002 w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst. jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 490).